מִי שֶׁמַּתִּיר מִשּׁוּם דְּאֵינוֹ יְהוּדִי (עז) בְּמָלְאכֶת (כה) עַצְמוֹ עוֹסֵק, וְאֵינוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל (עח) עַד אַחַר הַמְּדִינָה וְשֶׁיְּחַשֵּׁב עִמּוֹ אַחַר כָּךְ. וְכֵן אֵינָם יְהוּדִים הָעוֹשִׂים גְּבִינוֹת בְּשַׁבָּת, וְהַיִּשְׂרְאֵל (עט) רוֹאֶה וְיִקְנֶה אוֹתָם מִמֶּנּוּ, דְּמִכָּל מָקוֹם הָאֵינוֹ יְהוּדִי אַדַּעְתָּא דְנַפְשֵׁהּ קָעָבִיד, וְאַף עַל פִּי שֶׁהַיִּשְׂרְאֵל עוֹמֵד (כו) [כז] בְּעֵדָר חָדָשׁ אוֹ חֲדָשִׁים (פ) וְאַדַּעְתָּא לְמָכְרָם לְיִשְׂרְאֵל קָא עָבִיד, שָׁרֵי:

א שבת שם (קכ"ד) [קכ"ג] (ע"ב) משנה וגמרא. ב לפרוש תוספות (ד"ה וסכינא דאשכבתא) שם.
ג הרא"ש שם (פי"ז סי' ד). ד הרא"ש בתשובה (כלל כב סי' ח), וכן נראה מדברי הטור ורמב"ם בפרק כ"ה (ה"ט).

שח דְּבָרִים הַמַּתָּרִים וְהָאֲסוּרִים לְטַלְטֵל בְּשַׁבָּת. וּבוֹ נ"ב סְעִיפִים:

א (א) [א]כָּל הַכֵּלִים נְטֻלִים בְּשַׁבָּת * חוּץ מִמַּקֵּצָה מֻחֶמֶת (ב) חֶסְרוֹן כִּיס, כְּגוֹן [ב]סַכִּין שֶׁל שְׁחִיטָה [ג]אוֹ שֶׁל מִילָה, וְאִזְמֵל שֶׁל סַפָּרִים, וְסַכִּין שֶׁל סוֹפְרִים שֶׁמְּתַקְּנִים בָּהֶם (ג) הַקּוֹלְמוֹסִים, [א]כֵּיוָן שֶׁמַּקְפִּידִים שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת בָּהֶם תַּשְׁמִישׁ אַחֵר, אָסוּר לְטַלְטְלוֹ בְּשַׁבָּת, [ד]וַאֲפִלּוּ לְצָרְךָ מְקוֹמוֹ אוֹ (ד) לְצָרְךָ גּוּפוֹ. הַגָּה: וַאֲפִלּוּ תְּחוֹבִים בְּנֵדֶן עִם שְׂאָר סַכִּינִים, אָסוּר (ה) (ו) לְטַלְטוֹלֵי (מהרי"ל (מנהגים)). וְהוּא הַדִּין לְקוּרְנָס שֶׁל בַּשָּׂמִים,

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

כב [כו] **בְּעֵדֶר.** עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וּכְנִגְדָּע בִּיהוּדָה מֻהֲדוּרָא תִּנְיָנָא (או"ח סי' לו) כָּתַב, הַשּׁוֹכְרִים שְׁוִיצ"ג וְקוֹנִים גַּם הַגְּבִינוֹת הַנַּעֲשִׂים בְּשַׁבָּת, מֻתָּר גַּם מֻחֶמֶת אִסּוּר גְּבִינוֹת, אַף עַל פִּי שֶׁהָאֵינוֹ יְהוּדִי נוֹתֵן הַכָּסֶף תּוֹךְ הֶחְלֵט בְּשַׁבָּת, אֵין הַיִּשְׂרְאֵל עוֹשֶׂה כְּלוּם, וּמִכָּל מָקוֹם אִלּוּ הַשּׁוֹכְרִים שִׁדְּעָתָם לִקְנוֹת הַגְּבִינוֹת הֵם מְבִיאִים קִבָּה מִשֶּׁלָּהֶם, וְכֵיוָן שֶׁכְּבָר יֵשׁ לְיִשְׂרָאֵל חֵלֶק קָצָת בַּגְּבִינוֹת אֵין קְפִידָא מֻחֶמֶת אִסּוּר גְּבִינוֹת אֵינוֹ יְהוּדִי, אַף עַל פִּי שֶׁהָאֵינוֹ יְהוּדִי מֵשִׂים אוֹתָהּ. וְעַיֵּן בְּפְרִי חָדָשׁ יוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קט"ו (ס"ק טו). וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן (רמ"ג) [רמ"ד] (ס"ק י"א) בְּשֵׁם גִּנַּת וְרָדִים (או"ח כלל ג סי' כא):

סִימָן שכ"ה סָעִיף ג': (כו) **בְּעֵדֶר.** [ב]אֲפִלּוּ אִם הָאֵינוֹ יְהוּדִי אֵינוֹ עוֹשֶׂה הַגְּבִינוֹת כִּי אִם בְּשַׁבָּת, אִם הַיִּשְׂרְאֵל מְקַבֵּל בְּחוֹבוֹ וְאִם לֹא יְקַבְּלֵם יִפְסֹד חוֹבוֹ שָׁרֵי, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב רמ"ד סָעִיף ד' כָּל שֶׁכֵּן כָּאן. שלטי גבורים (ע"ז ד. אות ב). מֻתָּר אַבְרָהָם (ס"ק לג):

א (ו) **לְטַלְטוֹלֵי.** פֵּרוּשׁ אוֹתוֹ הַכֶּסֶף שֶׁל סוֹפְרִים אָסוּר לְטַלְטְלוֹ, דַּהֲוָה אָמִינָא הוֹאִיל וְתָחוּב עִם שְׂאָר סַכִּינִים לֹא קָפֵיד עֲלֵהּ, קָא מְשַׁמַע לָן דְּאָסוּר. אֲבָל הַנְּתָן עִם הַסַּכִּינִים שָׁרֵי לְטַלְטֵל, דְּהָא נַעֲשֵׂית כְּסִיס לְאָסוּר וּלְהֶתֵּר. (ג) וּמֻתָּר לְנַעֵר גַּם כֵּן אֶת הַסַּכִּין הַזֶּה מִתּוֹכוֹ. וְאִם

בְּאוּר הֲלָכָה

א * חוּץ מִמַּקֵּצָה מֻחֶמֶת חֶסְרוֹן כִּיס וְכוּ'. בְּגֶמָרָא (קכג.-:) חָשִׁיב עוֹד כַּמָּה דְּבָרִים שֶׁהוּא גַּם כֵּן בִּכְלָל זֶה, **כְּגוֹן סַכִּי זְרֵי וּמְזוֹרֵי [הַם כְּלֵי אוֹרְגִין] וּמַסְּרִי הַגְּדוֹל [הוּא מַגָּרָה גְּדוֹלָה שֶׁקּוֹצְצִין בָּהּ קוֹרוֹת] וְיֶתֶד שֶׁל מַחֲרֵשָׁה וְהַעְתִּיקֵם הָרִי"ף** (מז:) וְרא"ש (פי"ז סי' א), וּכְבָר הֵעִיד הַטַּעַם דְּכֵיוָן דְּקָפִיד עֲלֵיהוּ מֵיחַד לְהוּ מָקוֹם:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הָאֵינוֹ יְהוּדִי בִּשְׁבִילוֹ, דְּאֵין זֶה הֲנָאָה כָּל כָּךְ, דְּגַם מִקֹּדֶם הָיָה יָכוֹל עַל פִּי הַדְּחַק לִקְרוֹת לְאוֹרוֹ [פְּרִי מְגַדִּים (א"א ס"ק לא)]: **(עז) בִּמְלֶאכֶת עַצְמוֹ וְכוּ'.** אֲבָל אִם הַתְּבוּאָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אָסוּר לוֹמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי לְפַנּוֹתוֹ. וְהוּא הַדִּין בְּכָל דָּבָר הַמֻּקְצֶה, דְּהָוֵי לֵהּ שְׁבוּת דִּשְׁבוּת, וְאֵין מָתָר כִּי אִם לְצָרְךָ מְצָוָה אוֹ קְצַת חֹלִי, וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף ה' [מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק לב), וְהַטַּ"ז לְקַמָּן בְּסִימָן ש"ח סָעִיף קָטָן ז' חוֹלֵק עַל זֶה, וְדַעַת הָאַלְיָה רַבָּה (ס"ק מט) כְּהַמָּגֵן אַבְרָהָם. וְעַיֵּן בְּפְרִי מְגַדִּים (א"א ס"ק לכ) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּסִימָן רע"ט סָעִיף ד' בְּהַגָּ"ה בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק יד)]: **(עח) עַד אַחַר הַמְּדִינָה וְשֶׁיְּחַשֵּׁב וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, קֹדֶם הַמְּדִינָה (פט) וְהֶחְשְׁבוֹן אֵינָם שָׁלוֹ. אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁהֵבִיא בְּשַׁבָּת לְבֵית יִשְׂרָאֵל, אֲפִלּוּ הֵם אֲסוּרִים בְּטַלְטוּל וֶהֱבִיאָם בְּשֵׁכֶל יִשְׂרָאֵל, כֵּיוָן שֶׁהֵם בְּיַד אֵינוֹ יְהוּדִי רַשַּׁאי לוֹמַר לוֹ לְפַנּוֹתָן לְאֵיזֶה מָקוֹם שֶׁיִּרְצֶה [מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כט) בְּשֵׁם הַמַּגִּיד מִשְׁנֶה (פי"ו הכ"א)]: **(עט) רוֹאֶה וְיִקְנֶה וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּאַף עַל פִּי שֶׁהַיִּשְׂרְאֵל עוֹמֵד בְּעֵת עֲשִׂיַּת הַגְּבִינוֹת וּבְעֵת חֲלִיבַת הֶחָלָב (פ) כְּדֵי שֶׁיּוּכַל אַחַר כָּךְ לִקְנוֹתָם מֵהֶם, אֲפִלּוּ הָכִי שָׁרֵי, דִּבְעֵת הֲעָשִׂיָּה הָאֵינוֹ יְהוּדִי אַדַּעְתָּא דְּנַפְשֵׁהּ קָעָבִיד: **(פ) וְאַדַּעְתָּא לְמָכְרָם וְכוּ'.** וַאֲפִלּוּ (פא) אִם הָאֵינוֹ יְהוּדִי אֵינוֹ עוֹשֶׂה הַגְּבִינוֹת כִּי אִם בְּשַׁבָּת, אִם הַיִּשְׂרְאֵל מְקַבֵּל בְּחוֹבוֹ וְשָׁאִם לֹא יְקַבְּלֵם יַפְסִיד חוֹבוֹ, שָׁרֵי, דִּבְעֵת הֲעָשִׂיָּה עֲדַיִן הֵם שֶׁלּוֹ:

הִנֵּה קֹדֶם שֶׁנִּבְאַר סִימָן זֶה אַקְדִּים פְּתִיחָה קְטַנָּה. הִנֵּה אִסּוּר טִלְטוּל מַקֵּצָה שֶׁנִּדְרוּ חַז"ל כָּתַב הָרַמְבַּ"ם בְּסוֹף פֶּרֶק כ"ד (הל' יב-יג) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, אָסְרוּ חֲכָמִים לְטַלְטֵל מַקֵּצַת דְּבָרִים בְּשַׁבָּת כְּדֶרֶךְ שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּחֹל. וּמִפְּנֵי מָה נִגְעוּ בְּאִסּוּר זֶה, אָמְרוּ וּמָה אִם הִזְהִירוּ נְבִיאִים וְצִוּוּ שֶׁלֹּא יֵהָא הוֹלְכִין בְּשַׁבָּת כְּהִלּוּכָן בְּחֹל וְלֹא שִׂיחַת הַשַּׁבָּת כְּשִׂיחַת הַחֹל שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה נח יג) 'וְדִבַּר דָּבָר', קַל וָחֹמֶר שֶׁלֹּא יֵהָא טִלְטוּל בְּשַׁבָּת כְּטִלְטוּל בְּחֹל כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵהָא כְּיוֹם חֹל בְּעֵינָיו, וְיָבוֹא לְהַגְבִּיהַּ וּלְתַקֵּן כֵּלִים מִפְּנֵי לְמִפְּנֵי וְלִבְנוֹת אוֹ מִבַּיִת לַבַּיִת אוֹ לְהַצְנִיעַ אֲבָנִים וְכֵיוֹצֵא בָּהֶם, שֶׁהֲרֵי הוּא בְּטֵל וְיוֹשֵׁב בְּבֵיתוֹ וְיִבָּקֵשׁ דָּבָר שֶׁיִּתְעַסֵּק בּוֹ, וְנִמְצָא שֶׁלֹּא שָׁבַת, וּכְטִלְטוּל טַעַם שֶׁנֶּאֱמַר בַּתּוֹרָה (שמות כג יב) 'לְמַעַן יָנוּחַ'. וְעוֹד כְּשֶׁיְּבַקֵּר וְיִטַּלְטֵל כֵּלִים שֶׁמַּלְאכָתָן לְאִסּוּר אֶפְשָׁר שֶׁיִּתְעַסֵּק בָּהֶם מְעַט וְיָבוֹא לִידֵי מְלָאכָה. וְעוֹד מִפְּנֵי שֶׁמַּקֵּצַת הָעָם אֵינָם בַּעֲלֵי אֻמָּנִיּוֹת אֶלָּא בְּטֵלִים כָּל יְמֵיהֶם, כְּגוֹן הַשַּׁיָּלִין וְיוֹשְׁבֵי קְרָנוֹת שֶׁכָּל יְמֵיהֶם הֵם שׁוֹתִים מִמְּלָאכָה, וְאִם יִהְיֶה מֻתָּר לְהַלֵּךְ וּלְדַבֵּר וּלְטַלְטֵל כִּשְׁאָר הַיָּמִים, נִמְצָא שֶׁלֹּא שָׁבַת שְׁבִיתָה הַנִּכֶּרֶת, לְפִיכָךְ שְׁבִיתָה בְּדָבָרִים אֵלּוּ הִיא שְׁבִיתָה הַשָּׁוָה בְּכָל אָדָם. וּמִפְּנֵי דְּבָרִים אֵלּוּ נָגְעוּ בְּאִסּוּר הַטִּלְטוּל, וְאָסְרוּ שֶׁלֹּא יְטַלְטֵל אָדָם בְּשַׁבָּת אֶלָּא כֵּלִים הַצָּרִיךְ לָהֶם, כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְהָרַאֲבַ"ד (שם ה"ג) נָתַן טַעַם שֶׁהוּא גְּזֵרָה לְהוֹצָאָה, שֶׁאִם נַתִּיר לְטַלְטֵל כָּל דָּבָר, יָבוֹא עַל יְדֵי זֶה גַּם לְהוֹצִיא מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים. וְדַע, דְּמִכָּאן עַד סוֹף סִימָן שי"ב נִתְבָּאֵר אַרְבָּעָה חֲלָקִים שֶׁל מַקֵּצָה. חֵלֶק אֶחָד מִמַּקֵּצָה מֻחֶמֶת חֶסְרוֹן כִּיס, דְּהֵינוּ כְּלֵי שֶׁאָדָם מַקְפִּיד עָלָיו שֶׁלֹּא יִקְּנֵם וְלֹא יִתְקַלְקֵל. חֵלֶק שֵׁנִי דָּבָר שֶׁאֵינוֹ כְּלִי וְלֹא מַאֲכָל אָדָם וְלֹא מַאֲכָל בְּהֵמָה, כְּגוֹן אֲבָנִים וְקַנִּים וּמְעוֹת וַעֲצִים וְקוֹרוֹת וְעָפָר וְחוֹל וּמֵת וּבַעֲלֵי חַיִּים, וּגְרוֹגְרוֹת וְצִמּוּקִים שֶׁמְּנָחִים בְּמָקוֹם שֶׁמִּתְיַבְּשִׁים, וְכָל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה דְּלֹא חָזוּ, וּמִקְרֵי מַקֵּצָה מֻחֶמֶת גּוּפוֹ. חֵלֶק שְׁלִישִׁי כְּלִי שֶׁמְּלַאכְתּוֹ לְאִסּוּר בְּסָעִיף ג'. חֵלֶק רְבִיעִי כְּלִי שֶׁמְּלַאכְתּוֹ לְהֶתֵּר וּמֻנָּח עָלָיו דְּבַר מַקֵּצָה, וַאֲפִלּוּ הוּסְרוּ בְּשַׁבָּת, כֵּיוָן שֶׁהָיָה עָלָיו בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת, מִגּוֹ דְּאִחְקְצָאֵי לְבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת אִתְקְצָאֵי לְכֹלֵי יוֹמָא. [וְיֵשׁ עוֹד שְׁנֵי חֲלָקִים מַקֵּצָה, אֶחָד דָּבָר שֶׁהָיָה בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת מֻחְבָּר אוֹ מֻחְסָּר צִידָּה, וְזֶה יִתְבָּאֵר בְּהִלְכוֹת יוֹם טוֹב (סי' תקטו סי"א), שֵׁנִית מַקֵּצָה מֻחֶמֶת מְצָוָה, כְּגוֹן עֲצֵי סֻכָּה וְנוֹטָהּ, וְיִתְבָּאֵר אִם יִרְצֶה ה' בְּהִלְכוֹת סֻכָּה (סי' תרלח ס"א)]. וּבְאִסּוּר דִּינִים אֵלּוּ מִכָּאן עַד סוֹף סִימָן שי"ב, כֵּן כָּתַב הַבַּיִת יוֹסֵף (ד"ה בסימן זה). וְלָכֵן הַמְעַיֵּן בְּסִימָנִים אֵלּוּ יָבִין כָּל דִּין אֵיזֶה חֵלֶק מַקֵּצָה הוּא:

א (א) **כָּל הַכֵּלִים וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ כְּלִי שֶׁמְּלַאכְתּוֹ לְאִסּוּר, נִטָּל עַל כָּל פָּנִים לְצָרְךָ גּוּפוֹ אוֹ מְקוֹמוֹ וּכְדִלְקַמָּן בְּסָעִיף ג': **(ב) חֶסְרוֹן כִּיס.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁמַּחְמַת חֲשַׁשׁ הֶפְסֵד [ג]הוּא מַקְפִּיד עֲלֵיהֶם שֶׁלֹּא לְטַלְטְלָם, וּמֵהֵקֵּצָה אוֹתָם מִדַּעְתּוֹ: **(ג) הַקּוֹלְמוֹסִים.** וְהוּא הַדִּין שְׁאָרֵי דְּבָרִים שֶׁמַּקְפִּיד עֲלֵיהֶם שֶׁלֹּא לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם תַּשְׁמִישׁ אַחֵר כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְקַלְקְלוּ, (פ) כְּגוֹן מְגֵרָה גְּדוֹלָה שֶׁמְּנַסְּרִין בָּהּ אֶת הַקּוֹרוֹת אוֹ סַכִּין שֶׁל רַצָּעִים [ג]אוֹ נֵיר חֶלֶק שֶׁעוֹמֵד לִכְתִיבָה כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ הַפּוֹסְקִים, וְכָל כְּהַאי גַּוְנָא: **(ד) לְצָרְךָ גּוּפוֹ.** דְּהֵינוּ שֶׁצָּרִיךְ לְגוּף הַדָּבָר לְמַלְאכָה אַחֶרֶת שֶׁל הֶתֵּר: **(ה) לְטַלְטוֹלֵי.** (ג) אוֹתוֹ הַכֶּסֶף שֶׁל סוֹפְרִים אָסוּר לְטַלְטְלוֹ, דַּהֲוָה אָמִינָא הוֹאִיל וְהוּא תָּחוּב עִם שְׂאָר סַכִּינִים לֹא קָפֵיד עֲלֵהּ, קָא מְשַׁמַע לָן דְּאָסוּר. אֲבָל הַנְּתָן עִם הַסַּכִּינִים שָׁרֵי לְטַלְטֵל, אַף שֶׁהוּא גַּם כֵּן בְּתוֹכוֹ, דְּהָא נַעֲשֵׂית כְּסִיס לְאָסוּר וּלְהֶתֵּר. (ג) וּמֻתָּר לְנַעֵר גַּם כֵּן אֶת הַסַּכִּין הַזֶּה מִתּוֹכוֹ. וְאִם

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(סמ) וּלְקַח לֹא מֵחֲזִי כְּקוֹנֶה קָנֵין בְּשַׁבָּת, וּכְלִשַּׁת יוֹסֵף (ד"ה כתב רביעא בסי') אִיתָא בְּהָדְיָא עַד אַחַר שֶׁיְּחַשֵּׁב עִמּוֹ: (ג) עַיֵּן שי"ד יוֹרֶה דֵּעָה סוֹף סִימָן קט"ו (סק"ב) דְּחוֹלֵק עַל רַמ"א שֶׁם דְּמַתִּיר כְּהַאי גַּוְנָא הַבְּגִינוֹת לְאָכְלָן, אַף הַמְּתָחֵת יַעֲקֹב (כללי פא אות ג) מַסְכִּים עִם הָרַמ"א וְכֵן בְּנוֹדָע בִּיהוּדָה מֻהֲדוּרָא תִּנְיָנָא (או"ח סי' לו), וַהֲבֵיאָם בְּחָכְמַת אָדָם כְּלָל ס"ז (ס"ו): (ג) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק לג) בְּשֵׁם הַשְּׁלָטֵי גִּבּוֹרִים (ע"ז ד. אות ב):

א (ב) מָגֵן אַבְרָהָם (קכג.-:): **(ג)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק"א): **(ג)** בְּסִימָן ש"ז (ס"ח):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו"ע הרב (ס"ד) כתב שדין זה הוא דוקא בכלי שמלאכתו לאיסור. ומ"מ כלי העומד לסחורה ומקפיד עליו שלא להשתמש בו, אף שמלאכתו להיתר משמע שם שאסור לטלטלו [וכן פירש דבריו בתהלה לדוד, (סק"א)]. **ב]** ובשו"ע הרב (ס"ד) כתב: והוא מקפיד עליהם שלא להשתמש בהם שום תשמיש [ומשמע שאף שאינו מקפיד שלא לטלטלם כיון שמקפיד שלא להשתמש בהם הוי מוקצה מחמת חסרון כיס]. **ג]** ובשו"ע הרב (ס"ו) כתב: ועוד כיון שמקפיד עליו שלא להשתמש בו אין עליו תורת כלי.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

(ו) שֶׁמַּקְפִּידִים עָלָיו שֶׁלֹּא יִתְלַכְלֵךְ. הַגָּה: וְהוּא הַדִּין כֵּלִים הַמְיֻחָדִים לְסְחוֹרָה. (ג) (ז) וּמַקְפִּיד עֲלֵיהֶם (בית יוסף (ד״ה כתב כמנ הרמב״ם) בשם מיימוני פרק (ה׳) [כ״ה] (ס״ט) והמגיד פרק (כ״ד) [כ״ר]) (ס״ר)): **ב** כָּל כְּלִי, אֲפִלּוּ הוּא גָּדוֹל (ג) (ח) וְכָבֵד הַרְבֵּה, לֹא נִתְבַּטֵּל שֵׁם כְּלִי מִמֶּנּוּ לֹא מִפְּנֵי גָּדְלוֹ (ט) וְלֹא מִפְּנֵי כָּבְדוֹ: **ג** * כְּלִי (י) שֶׁמְּלַאכְתּוֹ (ל) לְאִסּוּר, מֻתָּר לְטַלְטְלוֹ (וְאִם (ה) (יא) נִשְׁתַּמֵּשׁ לְאִסּוּר בְּבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת כְּגוֹן נַר שֶׁהַדְלַק, עַיִן לָעֵיל סִימָן רע״ט), (יב) בֵּין לִצְרָךְ גּוּפּוֹ, כְּגוֹן [ז]קוּרְנָס שֶׁל זָהֳבִים אוֹ נַפָּחִים לִקְצֹעַ בּוֹ אֱגוֹזִים, * קַרְדֹּם לַחְתֹּךְ בּוֹ דְּבֵלָה, בֵּין לְצֹרֶךְ מְקוֹמוֹ, דְּהַיְנוּ שֶׁצָּרִיךְ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּמָּקוֹם שֶׁהַכְּלִי מֻנָּח שָׁם, [ח]וּמֻתָּר לוֹ לְטַל מִשָּׁם (יג) וּלְהַנִּיחוֹ בְּאֵיזֶה מָקוֹם (ו) (ז) שֶׁיִּרְצֶה. [ט]אֲבָל מֻחְמָּה (ו) לְצַל, דְּהַיְנוּ שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לְטַלְטְלוֹ אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁיָּרֵא (יד) שֶׁיִּשָּׁבֵר (טו) אוֹ יִגָּנֵב שָׁם, (טז) אָסוּר. הַגָּה: כָּל מְקֻצֶּה אֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא בְּטִלְטוּלוֹ, (יז) אֲבָל בִּנְגִיעָה בְּעָלְמָא שֶׁאֵינוֹ מְנַדְנְדוֹ, שָׁרֵי. וְלָכֵן מֻתָּר לָגַע בַּמְּנוֹרָה שֶׁבְּבֵית הַכְּנֶסֶת שֶׁנֵּרוֹת דּוֹלְקוֹת עָלֶיהָ, (יח) אוֹ בְּתַנּוּר שֶׁדּוֹלֵק בּוֹ אֵשׁ. וְכֵן מֻתָּר (יט) לְקַח דָּבָר הֶתֵּר הַמֻּנָּח עַל דָּבָר מְקֻצֶּה (מרדכי פרק (כל הכלים) [כל כתבי] (ס״ ת) וריש ביצה (סי׳ תרמה) ורבנו ירוחם (נתיב יב) חלק י״ג והמגיד פרק כ״ה (הכ״ג) ותרומת הדשן סימן ס״ז

ה צרובין ק״ב (ע״א).
ו שבת קכ״ד (ע״א) בפשוטה כדמקורש לה ורבא. ז שם במשנה כדמקורש לה רבי חייא אמר רב יוחנן קכ״ג (ע״א). ח הרב הגדיר בפרק כ״ה (ה״ה) בשם המקורשים. ט שבת קכ״ד (ע״א).

בְּאֵר הֵיטֵב

לְטַלְטְלוֹ, דְּהָא נַעֲשָׂה כָּשֵׁר לְאִסּוּר וּלְהֶתֵּר, עַיִן סוף סִימָן ש״י (ס״ח): (ג) **וּמַקְפִּיד.** אֲבָל אִם אֵינוֹ מַקְפִּיד עָלָיו שָׁרֵי, עַיִן סִימָן ש״י סָעִיף ב׳: **ב** (ג) **וְכָבֵד.** וְהוּא הַדִּין אֶבֶן גְּדוֹלָה אוֹ קוֹרָה גְּדוֹלָה, אִם יֵשׁ תּוֹרַת כְּלִי עָלֶיהָ, מֻתָּר. רַמְבַּ״ם (פכ״ה ה״ח): **ג** (ל) **לְאִסּוּר.** כְּלוֹמַר שֶׁמְּיֻחֶדֶת לְדָבָר שֶׁאִסּוּר לַעֲשׂוֹת בְּשַׁבָּת: (ה) **נִשְׁתַּמֵּשׁ.** פְּרוּשׁ שֶׁהָיָה מֻנָּח עָלָיו דָּבָר הָאִסּוּר דְּנַעֲשָׂה כָּשֵׁר לְדָבָר הָאִסּוּר, אֲבָל אִם עָשָׂה מְלַאכְתָּהּ בְּקַרְנָס, פְּשִׁיטָא דְּמֻתָּר לְטַלְטְלוֹ יוֹתֵר. וְנִרְאֶה לִי דַּאֲפִלּוּ שָׁכַח וְנִטְלָהּ בְּיָדוֹ, רַשַּׁאי לְטַלְטְלוֹ יוֹתֵר. מִגֵּן אַבְרָהָם (סק״ו). אֵיתָא בְּשַׁבָּת דַּף קכ״ז (ע״א) שֶׁמֻּתָּר לְטַלְטֵל מַקֶּצֶה בְּרֹגְלוֹ דֶּרֶךְ הוֹלְכוֹ. מִגֵּן אַבְרָהָם (שם): (ו) **לְצַל.** וְאִם חוֹשֵׁב עָלָיו לְהִשְׁתַּמֵּשׁ, מֻתָּר לְטַלְטְלוֹ אֲפִלּוּ עִקַּר כַּוָּנָתוֹ מֵהַצֵּל. רַשַּׁאי לְטַלְטְלוֹ יוֹתֵר. וְנִרְאֶה לִי דַּאֲפִלּוּ שָׁכַח וְנִטְלָהּ בְּיָדוֹ, רַשַּׁאי לְטַלְטְלוֹ יוֹתֵר. מִגֵּן אַבְרָהָם (סק״ז). אֵיתָא בְּשַׁבָּת דַּף קכ״ז (ע״א) שֶׁמֻּתָּר לְטַלְטֵל מַקֶּצֶה בְּרֹגְלוֹ דֶּרֶךְ הוֹלְכוֹ. מִגֵּן אַבְרָהָם (שם): (ו) **לְצַל.** וְאִם חוֹשֵׁב עָלָיו לְהִשְׁתַּמֵּשׁ, מֻתָּר לְטַלְטְלוֹ אֲפִלּוּ עִקַּר כַּוָּנָתוֹ מֵהַצֵּל. יְרוּשַׁלְמִי פֶּרֶק ה׳ (ה״א) דְּבֵיצָה:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הַסָּפִין הַזֶּה חָשׁוּב יוֹתֵר מִסַּפִּינִים דְּהָתָרָא, אֲסוּר אָז לְטַלְטֵל הַנָּדָן כְּלָל, עַיִן סוֹף סִימָן ש״י (ס״ח): (ו) **שֶׁמְּקַפִּידִים עָלָיו.** וְאִם הוּא אֵינוֹ מַקְפִּיד, לֹא הָוֵי לְדִידֵהּ מֻקְצֶה מֵחֲמַת חָסְרוֹן כִּיס [מִגֵּן אַבְרָהָם (סק״ב)]: (ז) **וּמַקְפִּיד עֲלֵיהֶם.** שֶׁלֹּא לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְקַלְקְלוּ. (ח) [א]אֲבָל אִם אֵינוֹ מַקְפִּיד עֲלֵיהֶם, אַף שֶׁהֵם מְיֻחָדִים לִסְחוֹרָה, (ט) וּנְתָנָם בְּאוֹצָר, גַּם כֵּן שָׁרֵי לְטַלְטְלָם: [ב]**וְכָבֵד הַרְבֵּה.** וְהוּא הַדִּין (י) אֶבֶן גְּדוֹלָה וְקוֹרָה גְּדוֹלָה, אִם יֵשׁ תּוֹרַת כְּלִי עָלֶיהָ (י) דְּהַיְנוּ שֶׁמְּיֻחָדִים לְתַשְׁמִישׁ, שָׁרֵי לְטַלְטְלָן. (ט) וּבִכְלִי מַתָּר אֲפִלּוּ אֵינוֹ רָגִיל לְטַלְטְלָהּ בֵּימוֹת הַחֹל, מִכָּל מָקוֹם לֹא אָמְרִינַן דְּמִפְּנֵי כְּבֻדּוּתָהּ הוּא קוֹבֵעַ לָהּ מָקוֹם וּמַקְצָה אוֹתָהּ מֵדַּעְתּוֹ מִלְּטַלְטְלָהּ. וְנִרְאֶה דְּאִם בֵּימוֹת הַחֹל (ט) הוּא זָהִיר לַהֲנִיעָהּ מִמְּקוֹמָהּ כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּפָּסֵד וְתִתְקַלְקֵל, (י) מִמֵּילָא [ג]הוּא בִּכְלָל מֻקְצֶה מֵחֲמַת חָסְרוֹן כִּיס, וְאָסוּר לְטַלְטְלָהּ: **(ט) וְלֹא מִפְּנֵי כְּבֻדּוֹ.** וַאֲפִלּוּ אִם הוּא מַשּׁוֹי שֶׁל כַּמָּה בְּנֵי אָדָם [עַרוּבִין ק״ב (ע״א)]: **ג** (י) **שֶׁמְּלַאכְתּוֹ לְאִסּוּר.** כְּלוֹמַר שֶׁמְּיֻחֶדֶת לְדָבָר שֶׁאִסּוּר לַעֲשׂוֹת בְּשַׁבָּת, (יא) וַאֲפִלּוּ אִם רַק רֹב מְלַאכְתּוֹ לְאִסּוּר, הוּא גַּם כֵּן בִּכְלָל זֶה: **(יא) נִשְׁתַּמֵּשׁ.** פְּרוּשׁ שֶׁהָיָה מֻנָּח עָלָיו בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת דָּבָר אִסּוּר, וּכְדִמְסַיֵּם כְּגוֹן נַר שֶׁהֻדְלַק, דְּנַעֲשָׂה אַז בְּסִיס לְדָבָר הָאָסוּר, (יב) אֲבָל אִם עָשָׂה מְלַאכְתָּהּ בְּקוּרְנָס, פְּשִׁיטָא דְּמֻתָּר לְטַלְטְלוֹ בְּשַׁבָּת גּוּפּוֹ וּמְקוֹמוֹ: **(יב) בֵּין לִצְרָךְ גּוּפּוֹ.** וּמַיְרֵי (יג) שֶׁאֵין לוֹ כְּלִי הֶתֵּר לְתַשְׁמִישׁ זֶה, דְּאִי לָאו הָכִי אֵין לוֹ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בִּכְלִי זֶה: **(יג) וְלְהַנִּיחוֹ בְּאֵיזֶה מָקוֹם.** דְּכֵיוָן שֶׁהוּא בְּיָדוֹ שָׁוֶה לְצֹרֶךְ גּוּפּוֹ אוֹ מְקוֹמָהּ, רַשַּׁאי לְטַלְטְלָהּ יוֹתֵר. וְכָתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק״ז) דְּהוּא הַדִּין אִם שָׁכַח וְנִטְלָהּ בְּיָדוֹ, (יד) רַשַּׁאי לְטַלְטְלָהּ יוֹתֵר, אַף שֶׁהַנְּטִילָה הָיָה שֶׁלֹּא לְצֹרֶךְ גּוּפָהּ וּמְקוֹמָהּ. [ג]וְעַיֵּן (טו) בָּאֲחֲרוֹנִים שֶׁהִכְרִיעוּ דְּהַאי הֶתֵּרָא לֹא שַׁיָּךְ אֶלָּא בִּכְלִי שֶׁמְּלַאכְתּוֹ לְאִסּוּר, וְלֹא בְּמַקֶּצֶה מֵחֲמַת גּוּפוֹ כְּגוֹן מָעוֹת וַאֲבָנִים וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן. וּבְבֵאוּר הַגְּרַ״א לְעֵיל סִימָן רס״ו סָעִיף י״ב חוֹלֵק עַל הַמַּגֵּן אַבְרָהָם וְסְבִירָא לֵהּ דְּלֹא הִתִּירוּ [ד]אֶלָּא כְּשֶׁהַתְּחִיל לְטַלְטֵל בִּרְשׁוּת, וְכֵן מַשְׁמַע בְּרַ״ן רֵישׁ בֵּיצָה (ב. ד״ה ומינה) עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן של״א סָעִיף ה׳ (ו׳) [ז] בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק יט) לְעִנְיַן אֹזֶמֶל מִילָה. (טז) [ה]וּלְפִי זֶה אִם מֻנָּח אֵיזֶה דָּבָר מֻקְצֶה עַל הָאָרֶן מֻתָּר לְדַחְפּוֹ בְּרַגְלָיו כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבֹא לְהָפְסֵד: **(יד) שֶׁיִּשָּׁבֵר.** דְּהַיְנוּ שֶׁיִּתְבַּקַּע בְּחֻמְּהּ: **(טו) אוֹ יִגָּנֵב שָׁם.** דְּהוּא דּוֹמְיָא דְּחֻמְּהּ לְצַל. (יז) **אֲבָל בִּנְגִיעָה בָּעָלְמָא וְכוּ׳.** עַיֵּן בְּסִימָן ש״י סָעִיף ו׳ וּבְמַגֵּן אַבְרָהָם שָׁם (סק״ג), דְּהַיְכָא דְּהַנִּגִּיעָה הִיא לְצָרְכּוֹ כְּגוֹן שֶׁכּוֹפֶה כְּלִי עַל הַמַּקֶּצָה לְשָׁמְרָהּ, צָרִיךְ לְזָהֵר שֶׁלֹּא לָגַע בָּהּ. וְהַגְּרַ״א שָׁם בְּבֵאוּרוֹ פָּסַק כְּהָרַב הַמַּגִּיד (הכ״ג), [ו]דְּנִגִּיעָה בְּכָל גַּוְנֵי שָׁרֵי אִם לֹא יָבוֹא לְנַדְנֵד עַל יְדֵי הַנִּגִּיעָה, וְכֵן כָּתַב בִּדְרָכָיו חַיִּים (דין מוקצה בכל פרטיו ס״ו): **(יח) אוֹ בְּתַנּוּר וְכוּ׳.** הַיְנוּ אֲפִלּוּ בְּתַנּוּר הַמְּשֻׁטָּל, וּמֻתָּר לָגַע בְּשָׂעָה שֶׁדּוֹלֵק בּוֹ הָאֵשׁ: **(יט) לְקַח דָּבָר הֶתֵּר.** הַיְנוּ אֲפִלּוּ כְּשֶׁהַדָּבָר

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ד) בֵּית יוֹסֵף (ד״ה כתב הרמב״ם) וּמַגֵּן אַבְרָהָם (סק״ג): **(ה)** כֵּן מוֹכֵחַ לְעֵיל בְּסִימָן רנ״ט בְּמַגֵּן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן ד׳ וְאֵלִיָּה רַבָּה שָׁם (סק״ח). וּבְסִימָן זֶה סָתַם הַמַּגֵּן אַבְרָהָם וְלֹא בְּאֵר כַּוָּנָתוֹ: **ב (ו)** מַגֵּן אַבְרָהָם (סק״ד) בְּשֵׁם הָרַמְבַּ״ם (פכ״ה ה״ח): **(ז)** תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק״ז) וּפְרִי מְגַדִּים (א״א סק״ה): **(ח)** אֵלִיָּה רַבָּה (סק״ה) וּפְרִי מְגַדִּים (א״א סק״ד): **(ט)** עַיֵּן בְּבֵאוּר הַגְּרַ״א שֶׁפֶּסֶק דִּלְא כְּרַשַׁ״י שֶׁפֵּרֵשׁ לָהּ בְּשַׁבָּת קכ״ב (ע״א, ד״ה של בית) דְּמַפְּנֵי כְּבֻדּוּתָהּ אָדָם קוֹבֵעַ לָהּ מָקוֹם, וְכָל זֶה שֵׁיָךְ רַק בְּסִפָּנָה: **(י)** הַיְנוּ **אֲפִלּוּ בִּגְוָנָא דְּלֹא חֲזֵי לְמִקְצֵהוּ כְּלָל.** **ג (יא)** כֵּן מוֹכֵחַ בְּסִימָן רנ״ט בְּמַגֵּן אַבְרָהָם (סק״ג) וְעַיֵּן שָׁם, וְעַיֵּן קְדֵרָה בְּכָל זֶה (סק״ב): **(יב)** מַגֵּן אַבְרָהָם (סק״ג): **(יג)** כֵּן מוֹכֵחַ בְּשַׁבָּת קכ״ד עַמּוּד א׳ הַלְכָה (ד״ה קרדום):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו״ע הרב (ס״ג) כתב דבדבר שאינו כלי ממש אלא שיש עליו תורת כלי מחמת שראוי להשתמש בו כמו גיזי צמר, בהכניסן לאוצר אסור לטלטלו אפילו באינו מקפיד שלא להשתמש בו. ובסימן רנ״ט (ס״א) כתב דבגיזי צמר באינו מקפיד לא הוי מוקצה, ועיין בקו״א (שם סק״א). **ב]** ובשו״ע הרב (ס״ד) כתב: כלי שאינו עומד לסחורה, אלא שמקפיד בו מחמת יקרותו, הוא מוקצה מחמת חסרון כיס רק אם מלאכתו לאיסור. **ג]** בשו״ע הרב (ס״ג) כתב: ויש מי שאוסר במוקצה גמור, וראוי לחוש לדבריו אא״כ במקום הפסד. **ד]** ובשו״ע הרב (ס״ג) כתב שאפילו אם שכח מותר לטלטלו לכל מקום שירצה, ויש מי שאוסר במוקצה גמור וראוי לחוש לדבריו אלא אם כן במקום הפסד. ובסימן ש״ז (סל״ו בסוגריים) כתב להתיר אף אם נטל המוקצה בידו בזדון. ובקו״א (סי שא ס״ק יא) התיר רק ללכת למקום שרוצה להניחו אבל אסור לפוש כשהמוקצה עליו. **ה]** ובשו״ע הרב (סט״ו) כתב שמותר לטלטל מוקצה ברגליו לפנותו לכאן ולכאן דרך הילוכו. **ו]** ובשו״ע הרב (סי תצה סט״ו) אסר בנגיעה לצורך המוקצה, ובסימן ש״י (ס״ו) הביא ב׳ השיטות ולא הכריע. ובסימן תקי״ג (ס״ג) נראה שסתם להקל. **ז]** ובשו״ע הרב (סכ״א) כתב: כלי שמלאכתו לאיסור ולהיתר מותר לטלטלו וכו׳ הואיל והוא מיוחד ג״כ למלאכת היתר.

עון והדר - Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah